

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de staatssecretaris mevrouw Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

CC: de voorzitters en leden van de Vaste Commissie van
Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Eerste en de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 AE Den Haag

DATUM
3 juni 2014
DOORKIESNUMMER
030 751 1339

PLAATS
Utrecht
UW KENMERK

ONS KENMERK
E-MAIL
p.denijs@cnv.nl
k.deboer@vcp.nl
Chris.Driessen@vc.fnv.nl

BETREFT
Afschaffen AOW-partnertoeslag

Geachte mevrouw Klijnsma,

FNV, CNV en VCP willen u hun zorgen kenbaar maken met betrekking tot het afschaffen van het recht op herleving van de AOW-partnertoeslag. Doordat het recht op AOW-partnertoeslag na 1 januari 2015 niet meer kan herleven voor AOW-gerechtigden die geboren zijn voor 1 januari 1950, zijn wij genoodzaakt om sommige leden te adviseren om aan het einde van dit jaar minder te gaan werken of zich minder beschikbaar te stellen voor de arbeidsmarkt. Deze partners (vaak vrouwen) zijn (vaak) onvoldoende economisch zelfstandig, waardoor blijven werken grote negatieve financiële gevolgen heeft. Hoewel het minder werken of minder beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt vanuit het individuele oogpunt de beste keuze kan zijn, is het vanuit maatschappelijk oogpunt te betreuren dat op deze manier de arbeidsparticipatie onnodig wordt belemmerd. Maar er kunnen zich ook allerlei andere ongewenste situaties voordoen. Door incidentele extra beloningen kan het recht op partnertoeslag ook permanent vervallen. Dit zelfde effect speelt waar het gaat om (tijdelijke) uitkeringen. Daarnaast heeft het budgettaire gevolgen voor de staat als op deze manier het recht op AOW-partnertoeslag wordt veilig gesteld. FNV, CNV en VCP wijzen u erop dat deze effecten voorkomen kunnen worden als het recht op AOW-partnertoeslag kan herleven na 1 januari 2015 voor deze specifieke groep AOW-gerechtigden geboren voor 1-1-1950. In het onderstaande treft u nadere toelichting van onze bezwaren aan. Wij roepen u op om zorgvuldig te kijken naar ons voorstel en hier binnenkort het gesprek met ons over aan te gaan.

Negatief effect op de arbeidsparticipatie

Per 1 januari 2015 veranderen de regels betreffende de AOW-partnertoeslag voor de huidige AOW-gerechtigden. Als het inkomen van de jongere partner na 1 januari 2015 te hoog is (meer dan € 1324,26 per maand bij inkomen uit arbeid en meer dan € 734,46 per maand bij inkomen in verband met arbeid) dan vervalt het recht op AOW-partnertoeslag en is er ook geen recht meer op herleving van de AOW-partnertoeslag als het inkomen wegvalt of lager uitkomt dan € 1324,26 bij inkomen

FNV
Naritaweg 10
Postbus 8456
1005 AL Amsterdam

T 020 58 16 300
F 020 68 44 541

CNV
Tiberdreef 4
Postbus 2475
3500 GL Utrecht

T 030 751 11 00
F 030 751 11 09

VCP
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90525
2509 LM 's-Gravenhage

T 070 349 97 40

uit arbeid of € 734,46 bij inkomen in verband met arbeid (de genoemde bedragen gelden in de eerste helft van 2014). Werknemers die een AOW-gerechtigde partner en een baan hebben staan dus in principe voor de keuze: zet ik mijn baan volledig voort of stel ik mijn AOW-partnertoeslag voor de komende tijd zeker. Als de individuele werknemer verwacht zijn baan te kunnen behouden tot het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd dan is het verstandig om gewoon aan het werk te blijven. Maar als de baan onzeker is, bijvoorbeeld omdat de werknemer een tijdelijk contract heeft, de betreffende sector in zwaar weer zit, of de duurzame inzetbaarheid van de werknemer onder druk staat, dan is het verstandiger om de 'vaste en zekere' AOW-partnertoeslag te verkiezen boven de onzekere baan. Al is het maar om het 'slechtste' scenario te voorkomen: het verliezen van de baan begin 2015 waardoor desbetreffende persoon geen inkomen heeft uit arbeid, geen AOW-partnertoeslag krijgt en mogelijk geheel afhankelijk is van de AOW-uitkering van de partner.

In het verslag van het schriftelijk overleg (32.043 nr. 206) schrijft u dat het verminderen van het gebruik van de AOW-partnertoeslag en daarmee de bevordering van de uitstroom niet behoren tot de uitgangspunten van de partnertoeslag. U lijkt hiermee de negatieve effecten op de arbeidsparticipatie te accepteren. Hoewel u gelijk heeft dat AOW-partnertoeslag nooit heeft beoogd om de arbeidsparticipatie te beïnvloeden, vinden wij dit antwoord strijdig met het kabinetsbeleid van de afgelopen jaren. Zo is bijvoorbeeld één van de belangrijkste thema's uit het regeerakkoord 'Bruggen slaan' dat werk moet lonen en dat wie kan werken niet van een uitkering afhankelijk dient te zijn. Het negatieve effect van het niet kunnen herleven van de AOW-partnertoeslag op de arbeidsparticipatie voor deze specifieke groep past dus niet binnen het kabinetsbeleid en daarom zijn FNV, CNV en VCP van mening dat het ook in het belang is van het kabinet om met een gedegen oplossing te komen.

Negatief effect op de overheidsfinanciën

Als het recht op AOW-partnertoeslag zou kunnen herleven dan zouden werknemers met een AOW-gerechtigde partner met een onzekere baan geen prikkel hebben om aan het einde van dit jaar hun arbeidsparticipatie te verminderen. Want mochten ze in de periode 2015-2018 hun baan verliezen dan kunnen ze terugvallen op de AOW-partnertoeslag. FNV, CNV en VCP constateren dus dat er minder mensen gebruik zullen maken van de AOW-partnertoeslag in de periode 2015-2018 als het recht op AOW-partnertoeslag kan herleven. Het herleven van de AOW-partnertoeslag heeft dus een positief effect op de overheidsfinanciën i.p.v. dat het negatieve budgettaire gevolgen heeft. Wij hebben daarom met verbazing kennis genomen van het verslag van het schriftelijk overleg (32.043 nr.206) waarin u schrijft dat het herleven van het recht budgettaire consequenties heeft ter hoogte van € 120 miljoen in de periode 2015-2018.

Afkoop kleine pensioenen en gevolgen AOW-partnertoeslag

Daarnaast zijn de FNV, CNV en VCP benieuwd naar uw besprekingen met de pensioenuitvoerders over de vervelende situatie dat een pensioen van een deelnemer kan worden afgekocht op 1 januari 2015, omdat er sprake is van een pensioen onder de afkoopgrens. Omdat de SVB het afkoopbedrag aanmerkt als inkomen in de maand van uitbetaling door het pensioenfonds kan daarmee het recht op de AOW-partnertoeslag van de desbetreffende deelnemer komen te vervallen. De FNV, CNV en VCP zijn van mening dat in deze gevallen een deelnemer altijd expliciet dient in te stemmen met de afkoop, gezien de ongewenste inkomenseffecten door het mogelijk vervallen van de AOW-partnertoeslag.

Tijdelijke uitkering en gevolgen AOW-partnertoeslag

Deze problematiek speelt evenzeer in het geval de jongere partner een tijdelijke uitkering heeft die afloopt in of na 2015. Voor iemand met bijvoorbeeld een WW-uitkering tot maart 2015 ontstaat er hierdoor een groot inkomensgat tot het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Het is niet reëel om te verwachten dat dit inkomensgat opgevangen kan worden door ander werk te zoeken: de arbeidsmarktkansen voor ouderen zijn hiervoor te laag. Daarnaast kan recht op AOW-partnertoeslag eveneens permanent vervallen door een incidentele betaling wanneer het inkomen een maand boven de toetsgrens ligt.

Tot slot

FNV, CNV en VCP pleiten er dus voor dat de Algemene Ouderdomswet wordt aangepast zodat het recht op AOW-partnertoeslag kan herleven voor AOW gerechtigden geboren voor 1 januari 1950. We vragen u ook om duidelijkheid te geven over het wetsvoorstel 'Afhankelijk maken partnertoeslag Algemene Ouderdomswet van gezamenlijk inkomen gehuwde pensioengerechtigde en diens echtgenoot' (33.687). De snelle invoering van deze wet, invoering per 1 januari 2015 of 1 juli 2015, en de aanzienlijke inkomenseffecten (bijna 10% in drie jaar) zorgen ervoor dat mensen zich onvoldoende kunnen voorbereiden en anticiperen op het afschaffen van hun bestaande recht.

Daarnaast zijn de FNV, CNV en VCP van mening dat de AOW (inclusief de partnertoeslag) een basispensioen is en moet blijven dat onafhankelijk is van het huishoudinkomen. Er zijn bij de totstandkoming van de AOW bewust geen inkomens uitgesloten van de wettelijke ouderdomsverzekering.

Met vriendelijke groet,

Gijs van Dijk
Bestuurder FNV

Willem Jelle Berg
Bestuurder CNV

Nic van Holstein
Bestuurder VCP